

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

[Capvt VII. Christi crucifixi cum affectu contemplatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

non caperet humanus stupor. Hic Dei amor Græcæ sapientiæ vilis est stultè agere; Hebrææ perfidæ vilis est etiam improbè ac malè agere. Nos amorem hunc credimus & complectimur, interim tamen tenuissimè amamus aded nos amantem. Ah, quàm frigidi, quàm igneales & rari sunt igniculi nostri, quibus in Deum ferimur! Hinc jure Bernardus frigidissimam somnolentiam nostram objurgans, *O indignati, ait, filii Adam, quos non emollit talis benignitas, tanta flamma, tam ingens amoris ardor!*

CAPVT VII.

Christi crucifixi cum affectu contemplatio.

Luc. cap. 2.
v. 34. & 35.

DE Christo crucifigendo vaticinatus Simeon, *Eccè, inquit, postquam est hic in ruinam & in resurrectionem multorum in Israël, & in signum cui contradicetur, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.* Jam sanè revelantur cogitationes pectoris humani: nam facillè apparet, quis amicus sit Christi, quis crucem illius amet, quis oderit, quis eam oblivione multà sepeliat. Siquidem ubi nihil est patientiæ ac verecundiæ, ubi nihil submissivis, mansuetudinis & modestiæ, hinc planè cogitationes revelantur, nihil esse memoriæ, nihil affectionis bonæ ad Christum crucifixum. Fatali die mundi *parebit signum Filii hominis in celo, crux sublimis ab omnibus spectabitur.* Hoc erit sine voce palàm judicari, eos merited ad æternos ignes damnari, qui tantà se misericordiâ fecissent indignos.

Chronicon Regum, ubi de sacrificiis agit, exceptum arâ sanguinem frequentius affitmans, *Mactaverunt tauros, inquit, sed susceperunt sanguinem sacerdotum, & fuderunt illum super altare; mactaverunt etiam arietes, & illorum sanguinem super altare fuderunt; immolaveruntque agnos, & fuderunt super altare sanguinem.* JESU agnè innocens, tuum ipse, non alienum sanguinem fudisti. Sed ubi est, quæ illum excipiat? Numquid Pilati pavimentum, aut Lichostrotos, aut Calvariæ solum erit altare, quod tanti pretii liquorem sorbeat? Ego paratissimus cor meum pro arâ suppono; asperge me hoc hyslopo, ut in morte mundus inveniam.

2. Par. c. 29.
v. 22.

Per Matthæum Christus queritur: *Hypocrita, bene prophetavit de vobis Isaias dicens: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me.* Christo crucifixo gratum sacrificium, verum altare COR est, sed cor castum, mite, submissum, cor Christi sanguine lotum, cor amore ac patientiâ doratum. Absente corda impudica, libidinosa, iracunda, invida, superba; abeste hinc, aut esse alia hic discite. *Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo JESU.* Affectus ille ac sensus humilitatis, pacis, charitatis sentiat in vobis, quem creditis fuisse in Christo. *Deus se humiliat, inquit, Chrysostomus, & hominibus se exaltat.* Cujusvis ergo cor discat quantum sese submittere debeat.

Si quæ olim femina suam ipsa prolem necavisset, hoc ei supplicium erat decretum: palo per pectus transfadito sepeliebatur viva. Ah quanti suas ipsi animas sexcentis, millies & sepius indignis modis jugulant! Palum ergo crucis per pectus ipsi pectus transfadigant, tam facili quàm salubri supplicio: hoc sentiant in se, quod & in Christo JESU. Vide arcum, mi Christiane, intuere hanc iridem. *Respice in faciem Christi tui.* Quod de Josepho fratres, hoc de ipso rectè affirmamus: *Frater enim & caro nostra est.* Eamus, & crucem ascendamus, & moriamur cum ipso. Non moveantur viscera nostra super hoc fratre nostro?

Psalm. 83.
v. 10.

Gen. cap. 37.
v. 27.

Pelagius li-
bello 18. &
ult. cap. 8.
mibi p. 637.
apud Hof-
veid.

Pelagius memoriæ prodidit, quod Joannes Abbas commemorabat. Vidit quidam à sensibus alienatus, tres religiosos viros trans mare stantes, ad quos ex aliâ parte litoris delata vox est: *Accipite alas igneas, & ve-*

Anite ad me. Illorum duo paraverunt, & apratis sibi alas in litrus alterum, unde vox emerferat, transfolarunt. Tertius ignaviter plorans remansit. Demum & ipse alas acquisivit, sed parùm solidæ compagis, invalidas, nequaquam igneas. Volavit ergo difficili nisu, & in viâ sapius in aquas delapsus, sed iterùm iterumque emerfus tandem pervenit quò vox trahebat. Sic est, inquit, generatio hæc, quæ pennas quidem accipit, non tamen igneas, sed debiles & luxatas. Christus è cruce unumquemque nostrum amantissimè vocans, *Accipe, inquit, alas igneas, & veni ad me.* Nos excusamus & obducimus: *O Domine, alas quidem habeo, sed fragiles & madore graves, volatus erit difficillimus. Nam velle adhaerere mihi, perficere autem bonum non invenio. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.* Sed Christus denuo, *Accipe, inquit, alas igneas.* Solus Amor quævis ardua perumpit; amor mei potest omnia: amanti nihil difficile.

Sciamus igitur verissimè dictum: *Indignus est amici nomine, qui minùs diligit, quàm inimicus odit; indignus est delictorum veniâ, qui amanti aded amoris vioces non reddit.* Accipiamus alas igneas, & ad Christum crucifixum pervolemus.

At verò, Augustini sensu, nutrimentum charitatis, est immunitio cupiditatis. Nec enim Christum amat, qui appetentias & libidines suas non refrenat. Quamdiu mens nostra inhiare viticis non cessat, tamdiu Christi amor ab eâ procul exulat. Imperandum est cupiditatibus, libidini acerrimè reluctandum. Sine hac cupiditatum morte, nenò tranquillè vivit Christo. Optimè Bernardus dixit: *Domine JESU, dignus planè est morte, qui tibi reculat vivere. Et qui quis vult esse sibi, & non tibi, nihil esse incipit. Venenum charitatis, prava cupiditas. Qui autem sunt Christi carnem suam crucifixerunt cum vitii & concupiscentiis.* Christi crucifixi legem

C hoc abnegare, quam suis cupiditatibus, appetentibus, libidinibus toto nisu, omnibusque studiis adversari. Homo sui victor, sibi què imperans & assidue sibi met contradicens, *Hoc, inquit, non dabo, non permittam istud; numquam illud, & illud, & illud à me impetraveris.* Hoc amor dicta, hoc amanti neutiquam difficile, sibi hoc modo mori, Christo vivere. Summi solatii est posse dicere: *Vivo ego jam non ego, vivit verò in me Christus.* Deus vult totus esse noster, si toti velimus esse Dei.

Hanc amoris legem perfectissimè Christus docet crucifixus. Hunc dies noctesque fixissimis inconniventibus oculis intræamur. Id fieri posse, in promptu est, qui suo id exemplo doceat. Stephanus Cœnobii Eliotarum presbyter, teste Sophronio, à tribus religiosiis senibus de animi curâ interrogatus complura, constanter tacuit. Cùmque illi humaniter urgerent, dicerentque. *Nihilne & nobis respondes, Pater? ad te venimus, ut pias à te præceptiones audiremus, ad augendum virtutis studium.* His demum Stephanus, *Ignoscite mihi, ait, non attendi quid hæctenus loqueremini. Verum tamen quod habeo, vobis dico: Ego diu noctesque nihil aliud aspicio, nisi Dominum nostrum JESUM Christum in ligno pendentem.* His auditis, institutione viri sancti, & exemplo insigniter eruditi discesserunt.

Ad hujus religiosissimi viri præceptionem ita mores & vitam conformemus, ut pro se quisque possit dicere: *Ego dies noctesque nihil aliud aspicio, nisi Dominum JESUM Christum crucifixum.* Huc gemitus nostri, huc preces similem in modum eant: *O mi amantissime JESU, respice in me, & miserere mei, Lava me à peccatis meis pretiosissimo sanguine tuo, & cordi meo amorem tuum infere. Dixi, Nunc tibi mihi què moriar, o mi amantissime JESU.*

Hinc nobis salus, & adversus omne vitiorum genus victoria.

victoria. In hoc vincemus. Neque enim alia ex arbore palmæ. Scriptores Christiani omnes & omnium antiquissimus Eusebius affirmat, atque in re adeo mirificā recensendā ipsūmet Imperator Constantini hæc sibi iurjurando affirmantis fidem obligat, crucis signum in caelo hac specie monstratum. Sole in pomeridianas horas paullylum inclinante tam ipse Imperator Constantinus, quam omnis illius exercitus crucem è radiis effigiatam soli imminetrem viderunt, & unā inscriptionem hanc: *EVANGELIUM*. Cūque dubius de ostenti significatu hæretet Imperator, nocte proximā Christus cum eodem se signo præbuit spectandum, iussitque ad exemplaris ostentis formam fieri signa præliis interenda.

Erigamus ad cælum oculos, & cælestem hunc arcum inspiciamus assidue. In hoc signo vincemus. Hic ipse homo, hic ipsissimus Rex Judæorum in crucem actus supremo mundi die non latronum, sed Angelorum medius non in cruce pendens, sed in iride sedens, orbi iudex sententiam pronuntiabit tam dextræ quam levæ parti; illam astris, hanc inferis additurus: *Videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt.*

CAPVT VIII.

Christus moriturus gratiæ cælestis quatuor emisit flumina, sudorem, lacrymas, aquam, sanguinem.

DE Iride Golgothæa diximus. Christus in crucem actus, & in ea extensus velut iris in caelo stillare cepit, & diffuere in quaterna flumina, SVDORIS, LACRYMARVM, AQVÆ, SANGVINIS. Hæc illa quatuor sunt paradisi & gratiarum flumina, de his hoc capite disseremus.

§. I. De letali sudore Christi.

ONS primus balsami, seu flumen gratiæ Christi crucifixi, SVDOR LETALIS. Quemadmodum Dei Filii Patri eximius non fuit, quin moretetur; ita certè prævium mortis comitatum sensit, tam in horto, quam in cruce sudavit. Adami paradisi exul nongentis triginta annis variè sudavit, & alsit, prout illi prædictum fuerat: *In sudore vultus tui vesceris pane tuo.* Sudavit cælum quadraginta diebus & noctibus, terramque perpluit diluvio. Tam longi tamen & largi sudores nequiverunt noxas humanas abluere. Hic Christi sudor expectabatur, qui tamen non primùm fluere cepit sub vitæ finem. Nam Dominus *Jesus fatigatus ex itinere*, quod Joannes ait, *sedebat sic supra fontem. Hora autem erat quasi sexta.* Ipse meridies, tempus prandii, sole ac caelo maximè æstuante. Odâ veteri cantamus: *Quærens me sedisti lassus, Redemisti crucem passus.* Hæc omnia tibi Christus voluit esse acerba.

Ezechiel vates post explicata summi Pontificis vestimenta, *Et non accingentur*, inquit, *in sudore.* Nimirum vetuit Deus Sacerdotem vestiri, cū sudaret. Sed en Pontifex noster dum litat, sudore mortuali gelido manat. Ideo sua omnia vestimenta posuit, & seipsum nudus obtulit. Eum ita sudasse non mirum, sudatoriam portionem geminam sumpsit. Prima fuit Ardor & vehementia orationis: *Abba Pater. si possibile est, transcat à me calix iste.* In ipsâ cruce pro orbe toto, & pro ipsis carnificibus suis oravit. *Pater dimitte illis.* Credibile profus Christum toto trium horarum spatio, quod tenebatur fuerunt, orasse silentio. Vehementiam orationis Rex David exprimens, *Concaluit cor meum intra me, inquit, & in meditatione meâ exardescet ignis.* Altera portio sudatoria fuit, *Lucta mortis.* Si cui monstrerur corbis recentium rosarum plena, cum dicto: *Quidquid hoc florum est, in*

aquam commurandum est. Quomodo tandem? Igni eliquantur; hinc aquæ in clibano exdata. Orationes Christi rosæ fragrantissima, has eliquavit ignis. Hinc vinum rosaceum præstantissimum, Christi sudor in horto calidus & sanguineus, in cruce mortualis, & frigidus. Quis umquam credidisset Dei Filium in tale sudatorium compingendum? Nobis illud debebatur & nostræ crapulæ. Quod nos intemperanter ingessimus in paradiso, hoc illi exsudandum fuit in ligno.

Noctentissimum ajunt in sudore refrigerari. Hieronymus Cardanus cenet, multa millia hominum sibi mortem accelerare eâ re unâ, quod in sudore frigus colligant. En caput nostrum & in horto, & in cruce sudat, nos membra parum obsequentia in rebus omnibus refrigerationem, laxamentum, amœnitates, solatiola querimus, quod probro est capiti, & nobis damno. Hic discamus otiositatem modis omnibus execrari & fugere. Hoc autem sæpissimè cuivis cogitandum: In quem, obsecro, finem creatus sum? Num ad otium, & suaviter ferendum? Si hoc spectasset meus conditor, paradiso me non exturbasset. Atqui non tantum ejectus sum voluptatis horto, sed dictum insuper proseripio: *In sudore vultus tui (non in torpore, aut sopore) vesceris pane tuo.* Homo deses & otiosus hoc Numinis edictum temerariâ manu lacerat. *Multam profectò malitiam docuit otiositas.* Quem satan suavi compendio in suam cupit nasam trahere, hunc exarmat iis subsidiis, quibus in otium pugnatur; ita huic libros & calamus, illi limam & malleum, isti subulam, & modullam subducit. Ita inermes in otium & in omne vitium propellit. *Vigilate & orate.* Quis autem major labor, quam rectè orare?

Pachomius æstivâ nocte quadam totâ in precationibus pervigil, tantum sudoris & lacrymarum fudit, ut pavimentum, quod genibus terebat, multâ perfusum aquâ crederetur. Nimirum noverant viri sanctissimi, jam non esse tempus laxamenti & quietis, sed sudoris & lacrymationis. *Certè emittur*, inquit Augustinus, *paupertate regnum, dolore gaudium, labore requies.* Nec aliam accipit Deus monetam, ut vendat cælum.

Ad Bethsaidæ quinque porticus, quod Joannes memorat, *jacibat multitudo magna languentium, caecorum, claudorum aridorum, expectantium aquæ motum.* Et qui prior descendisset in piscinam post motionem aquæ, sanus fiebat, a quacumque detinebatur infirmitate. Non semper fiebat sanus, sed post aquæ motum; nec omnes fiebant, sed unus & primus aquâ merfus. Ut sua Deus in nos dona congerat, nostram conjungi operam desiderat; suam nobis gratiam offert, sed volentibus & eam ambientibus. Illud singulare sanitatis munus non nisi diligentissimus & celeritimus obtinebat, tamquam si præmium sit propositum hac lege: Qui prævenit, præcipit. In arcæ fabricâ, quidquid humanis viribus parari poterat, à Noëmo Deus exigebat, cetera ipse factururus. Certè nec in paradiso quidem otiosos homines tulisset Deus; nam parentem omnium posuit in paradiso voluptatis, ut operaretur, & custodiret illum. Quanto magis nunc miseris exulibus operandum? Sudor Christi detestationem otii nos docet. Verissimè dixit Hieronymus: *Nihil otio deterioris est, quod non solum non acquirit nova, sed etiam parva consumit. Sanctæ vitæ ratio processu gaudet, & crescit, cessatione mihi p. 11. torpescit & deficit.*

§. II. De Christi lacrymis.

ONS alter balsami, LACRYMÆ. De Christi lacrymis in cruce fuis diserte Paulus, *Qui in diebus carnis sue, inquit, preces supplicationesque ad eum, qui posuit illum saluum facere à morte, cum clamore valido, & lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentiâ.* Ambrosio interprete loquitur Apostolus de illis Christi in cruce verbis: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Has lugubres voces & lacrymas, angustie ac dolores expresserunt. O mi Deus, res

Otiositas fugienda.

Gen. cap. 3. v. 19.

Ecclesi. e. 33. v. 29.

Joan. cap. 5. v. 3. & seq.

Gen. cap. 2. v. 15.

Hieron. tom. 9. epist. 1. ad Demetrium. mihi p. 11.

2. Lacrymæ. Hebr. cap. 9. v. 7.

Matt. c. 27. v. 46.